

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ - ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

- 1) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
- 2) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΘΕΜΑ:

Οι ανασφάλιστοι υπερήλικες του ΟΓΑ, οι οποίοι βρίσκονται αντιμέτωποι με τη διακοπή χορήγησης σύνταξης υπερηλίκων εξαιτίας του μεσοπρόθεσμου πλαισίου (Ν. 4093/12)

Κύριε Υπουργέ,

Στο Ν.4093/2012, άρθρ. 1 ορίζεται ότι από 1.1.2013 η μηνιαία σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων του ν. 1296/1982 (Α 128), όπως ισχύει, καταβάλλεται, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

Α. Έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.

Β. Δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται οι ίδιοι σύνταξη από οποιονδήποτε Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή το Δημόσιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ανεξαρτήτως ποσού, και επίσης, σε περίπτωση εγγάμων, δεν λαμβάνει ο/η σύζυγος τους σύνταξη μεγαλύτερη από το πλήρες ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής, λόγω γήρατος, του άρθρου 4 του ν.4169/1961.

Γ. Διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα τα τελευταία είκοσι (20) έτη πριν την υποβολή της αίτησης για συνταξιοδότηση και εξακολουθούν να διαμένουν κατά τη διάρκεια της συνταξιοδότησης τους.

Δ. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα τους, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει το ποσό των των τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων είκοσι (4.320) ευρώ ή, στην περίπτωση εγγάμων το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων εξακοσίων σαράντα (8640) ευρώ.

Επειδή στα άρθρα 1 και 2 του ν. 1296/1982, όπως ίσχυαν μετά τις παρεμβάσεις των άρθρων 11 του ν.1745/1987 και 20 παρ. 13 του ν. 2556/1997,

προβλεπόταν η χορήγηση σύνταξης και υγειονομικής περίθαλψης σε Έλληνες υπηκόους και ομογενείς, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, δεν είχαν εισόδημα μεγαλύτερο από αυτό που χορηγεί ο ΟΓΑ στον αγρότη, το ύψος δε της σύνταξης αυτής, καθορίσθηκε στο ύψος της βασικής σύνταξης που χορηγεί ο ΟΓΑ, στα πλαίσια του ν.4169/1961 και δη στο ποσό των 360 €.

Περαιτέρω με το Ν. 4093/2012, όπως παραπάνω αναφέρεται, η μηνιαία σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων του ν. 1296/1982 καταβάλλεται εφ' όσον - μεταξύ άλλων- ο ενδιαφερόμενος δεν λαμβάνει ή δεν δικαιούται σύνταξη, από οποιονδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού και η προϋπόθεση αυτή εφαρμόζεται και για τους ήδη συνταξιούχους, που επανακρίνονται, από 1-1-2013.

Επειδή σκοπός του προϊσχύσαντος Νόμου ήταν η καταβολή σύνταξης και η χορήγηση υγειονομικής περίθαλψης σε υπερήλικες Έλληνες υπηκόους και ομογενείς που έχοντας υπερβεί το συντάξιμο όριο ηλικίας, λόγω γήρατος, αφενός στερούνταν αντίστοιχων παροχών από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, αφετέρου δε το εισόδημα τους ήταν κατώτερο από το ποσό της βασικής σύνταξης του ΟΓΑ, που ο νομοθέτης έθεσε ως όριο για την αξιοπρεπή διαβίωση του δικαιούχου. Εξάλλου, στην αιτιολογική έκθεση του ν.4093/2012, αναφέρεται ότι η κατάργηση της δυνατότητας σώρευσης παροχών που χορηγούνται από ελληνικό ή αλλοδαπό φορέα κοινωνικής ασφάλισης, με την παροχή που χορηγείται στον ανασφάλιστο υπερήλικα, αποσκοπεί στο να λαμβάνουν την παροχή οι πραγματικά ανασφάλιστοι, που δεν λαμβάνουν σύνταξη και δεν δικαιούνται, κατά συνέπεια, υγειονομική περίθαλψη και έχουν πολύ μικρά εισοδήματα. Δηλαδή σκοπός του νομοθέτη, με τη νεότερη επέμβασή του, που υπαγορεύθηκε από σοβαρούς δημοσιονομικούς λόγους, ήταν όχι η ολική κατάργηση της σύνταξης του ανασφάλιστου, αλλά ο περιορισμός των δικαιούχων, με τη θέσπιση αυστηρότερων προϋποθέσεων.

Ανακύπτουν βέβαια σοβαρά ζητήματα και ειδικότερα α) ποιο είναι κατά τη βούληση του νομοθέτη, το «πολύ μικρό» εισόδημα και αν ποσό σύνταξης μικρότερο από τη βασική του ΟΓΑ (360ευρω) μπορεί να θεωρηθεί «πολύ μικρό» και γενικότερα και β) η αντίθεση που ανακύπτει μεταξύ της βούλησης του νομοθέτη του ν. 4093/2012 που αναφέρεται σε «πολύ μικρά εισοδήματα» και του «γράμματος» του νόμου, που ομιλεί για σύνταξη «ανεξαρτήτως ποσού».

Από την υπ' αριθμ. 102 Διεθνής Σύμβαση που αφορά τα ελάχιστα όρια κοινωνικής ασφάλισης και ψηφίσθηκε στις 28-06-1952 στη Γενεύη από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, έχει δε κυρωθεί με ν. 3251/1955, συνάγεται ότι το ποσό της παροχής γήρατος δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 40% του μηνιαίου μισθού του ανειδίκευτου εργάτη, ειδικότητας που το συμβαλλόμενο κράτος θα κοινοποιήσει στη Δ.Ο.Ε. Η Ελλάδα λαμβάνει ως βάση υπολογισμού τον μηνιαίο μισθό του τορναδόρου, που ανέρχεται σήμερα περίπου σε 900 ευρώ, δηλαδή

η ελάχιστη σύνταξη πρέπει να ανέρχεται σε 360 ευρώ, κάτι που αποτελεί και τη διεθνή υποχρέωση της Χώρας, έναντι της ΔΟΕ, προκειμένου να εξασφαλισθούν «όροι υγιεινούς και ευπρεπούς διαβίωσης».

Συνεπώς σύνταξη μικρότερη από 360 ευρώ μπορεί να θεωρηθεί «πολύ μικρό εισόδημα» κατά την έννοια του νόμου και δεν αποτελεί επομένως κώλυμα για τη χορήγηση της παροχής σε ποσοστό, βέβαια, μέχρι να συμπληρωθεί το ελάχιστο όριο των 360 ευρώ, προκειμένου ο πολίτης να έχει τη στοιχειώδη δυνατότητα επιβίωσης. Επομένως σύμφωνα με τα παραπάνω η φράση «ανεξαρτήτως ποσού» επιβάλλεται να σημαίνει οποιοδήποτε ποσό που είναι ανώτερο του κατώτατου ορίου των 360 ευρώ.

Όμως η διακοπή των συντάξεων των ανασφαλιστών υπερηλίκων λόγω του ότι λαμβάνουν ελάχιστη σύνταξη ή βοήθημα (ακόμη και 30 ευρώ από το εξωτερικό) έχει δημιουργήσει μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα. Οδήγησε σε πλήρη κατάργηση της παροχής, σε άτομα ανασφάλιστα και μη έχοντα υγειονομική περίθαλψη και με ελάχιστο εισόδημα. Αυτό το αποτέλεσμα όμως, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, σε μια ευνομούμενη πολιτεία, έστω και υπό το κράτος έκτακτης και σοβαρής δημοσιονομικής ανάγκης, αφού τίθεται σε κίνδυνο η αξιοπρεπής διαβίωση των ανασφαλιστών.

Με τον ανασχεδιασμό των συντάξεων ανασφαλιστών υπερηλίκων σκοπός της Πολιτείας δεν μπορεί να είναι το δραστικό μέτρο της ολικής στέρησης των συντάξεων αυτό από πρόσωπα που λαμβάνουν ή δικαιούνται μία μικρή παροχή από άλλη πηγή, εγχώρια ή του εξωτερικού, αλλά να μειώσει την παροχή σε πρόσωπα που διαθέτουν εισόδημα μεγαλύτερο των 360 €, ποσό που θεωρείται όριο, για μια στοιχειώδη, αξιοπρεπή διαβίωση.

Επειδή πρέπει, σε περίπτωση που οι ανασφάλιστοι υπερήλικες λαμβάνουν σύνταξη μικρότερη από τη βασική σύνταξη του ΟΓΑ (360 €), τούτο δεν πρέπει να αποτελεί κώλυμα για τη χορήγηση της σύνταξης, αφού θεωρείται πολύ μικρό εισόδημα. Θα πρέπει όμως να συνεπάγεται τη μειωμένη καταβολή σε ποσό τέτοιου ύψους, ώστε η συνολικά καταβαλλόμενη σύνταξη και από τις δύο πηγές να μην υπερβαίνει το ποσό της βασικής σύνταξης του ΟΓΑ.

Πέρα από τα παραπάνω, για την (επανα)χορήγηση της σύνταξης του ανασφαλιστού δεν πρέπει να υπολογίζεται ως τεκμήριο εισόδημα η ιδιόκτητη κατοικία του ανασφαλιστού υπερήλικα.

Για τους παραπάνω λόγους ερωτάσθε:

-Σκοπεύετε να προβείτε σε ενέργειες, ώστε να για τη χορήγηση/συνέχιση της σύνταξης ανασφαλιστού υπερήλικα να μην αποτελεί κώλυμα εισόδημα ή σύνταξη που υπολείπεται της βασικής σύνταξης του ΟΓΑ;

-Θα εξαιρέσετε από το φορολογητέο εισόδημα που λαμβάνεται υπ' όψη ως εισοδηματικό κριτήριο για τη χορήγηση/συνέχιση της σύνταξης την κύρια κατοικία του ανασφάλιστου υπερέλικα;

Ο ερωτών βουλευτής

Κόκκαλης Βασίλειος